

CZY EUROPIE WYSTARCZY ZASOBÓW ENERGII? ROZPOCZĘŁY SIĘ KONSULTACJE ACER

Do 27 maja br. Europejska Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Agency for Cooperation of Energy Regulators) prowadzi konsultacje społeczne dotyczące metod oceny, czy Unia Europejska posiada wystarczające zasoby energii elektrycznej, potrzebne do zaspokojenia popytu w przyszłości, a tym samym zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.

Metody te, określone w przepisach Pakietu *Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*, są kluczowe dla zapewnienia i poprawy niezawodności dostaw energii elektrycznej w Europie. Wyniki obliczeń dokonanych na podstawie konsultowanej metodyki będą miały wpływ na funkcjonowanie mechanizmów mocowych. W przypadku rynku polskiego metodyki przełożą się na parametry rynku mocy (takie jak m.in. VoLL czy koszt wejścia nowej jednostki na rynek).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej reguluje działanie wspólnego rynku energii elektrycznej, w tym funkcjonowanie mechanizmów dotyczących wystarczalności zasobów - zarówno w odniesieniu do mechanizmów istniejących (czyli tych, które zostały zaakceptowane przez Komisję Europejską przed wejściem w życie tego rozporządzenia) jak i mechanizmów planowanych. W przypadku Polski takim mechanizmem jest rynek mocy.

Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, zastosowanie mechanizmu zapewniającego wystarczalność zasobów należy poprzedzić szeregiem analiz, wśród których powinno znaleźć się m.in. przeprowadzenie oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim. Także państwa członkowskie powinny podjąć szereg działań, które będą służyć wyeliminowaniu stwierdzonych zakłóceń w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej. Mechanizmy związane z zapewnieniem wystarczalności zasobów należy wprowadzać wyłącznie wtedy gdy zostały wyczerpane wszystkie inne możliwości rozwiązania problemów związanych funkcjonowaniem rynku.

Dodatkowo - stosownie do przepisów rozporządzenia o wewnętrznym rynku energii - konieczne jest przygotowanie metodyk, na podstawie których odpowiednie organy wykonają analizy lub wyliczenia. Zalicza się do nich metodyka, na podstawie której zostanie ustalona:

- wartość niedostarczonej energii (ang. value of lost load – VoLL);
- koszt kapitałowy nowej jednostki w odniesieniu do jednostek wytwarzania (ang. cost of new entry - CoNe);
- norma niezawodności[2] (tj. określona przez państwo członkowskie akceptowalna „oczekiwana ilość niedostarczonej energii” lub „oczekiwany czas braku dostaw energii elektrycznej”; reliability standard - RS)
- metoda oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim (ang. European resource adequacy assessment, ERAA).

Metoda europejskiej oceny wystarczalności zasobów przeprowadzana będzie co roku przez organizację zrzeszającą europejskich operatorów sieci przesyłowych ENTSO-E (ang. European Network of Transmission System Operators for Electricity), na podstawie danych dostarczonych przez krajowych operatorów systemów przesyłowych. Umożliwi to ocenę ogólnej adekwatności systemu elektroenergetycznego do zaspokojenia obecnego i przewidywanego zapotrzebowania na energię elektryczną i ewentualne zidentyfikowanie problemów z wystarczalnością zasobów na poziomie Unii, na poziomie państw członkowskich oraz - w uzasadnionych przypadkach - na poziomie poszczególnych stref rynkowych.

Stosownie do przepisów ww. rozporządzenia o rynku wewnętrznym, odpowiednie metodyki zostały przygotowane przez stowarzyszenie ENTSO-E, które po przeprowadzeniu w okresie od grudnia 2019 r. do końca stycznia 2020 r. konsultacji społecznych, 4 maja 2020 r. przekazało je Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki. ACER będzie mogła wprowadzić zmiany do propozycji ENTSO-E.

ACER i URE zachęcają zainteresowane podmioty do udziału w konsultacjach społecznych

Obecnie ACER prowadzi konsultacje społeczne w celu podjęcia decyzji w sprawie proponowanych metodyk. Konsultacje ACER potrwać do 27 maja.

Po zakończeniu konsultacji ACER rozważy zgłoszone w ich trakcie opinie i w terminie trzech miesięcy, tj. do 5 sierpnia br., podejmie decyzje o zatwierdzeniu bądź modyfikacji metodyki. W przygotowanie ostatecznej decyzji zaangażowani będą regulatorzy z państw członkowskich UE.

- Metodyka obliczania wartości niedostarczonej energii, kosztu kapitałowego nowej jednostki w odniesieniu do jednostek wytwarzania lub odpowiedzi odbioru i standardu niezawodności (VoLL, CoNE, RS) ma zapewnić państwom członkowskim wspólne podejście do określania pożądanego poziomu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.
- Przepisy rozporządzenia 2019/943 w sprawie rynku wewnętrznego szczegółowo wskazują zakres przygotowywanej oceny wystarczalności na poziomie europejskim, która ma bazować na zatwierdzonej przez ACER metodzie (art. 23 ust. 5 rozporządzenia). Ocena wystarczalności na poziomie europejskim obejmuje każdy rok w okresie 10 lat od daty tej oceny. W kolejnym kroku, na podstawie zatwierdzonej metodyki, poszczególne państwa członkowskie mogą przeprowadzić oceny wystarczalności na poziomie krajowym uwzględniając przy tym dodatkowe elementy, w tym np. specyfikę krajowego popytu i podaży na energię elektryczną.

(URE)